Teoria literatury - opis przedmiotu

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu	Teoria literatury
Kod przedmiotu	09.2-WH-FiPID-TEO-2/10-W-S14_pNadGenVO40F
Wydział	~~Wydział Humanistyczny~~
Kierunek	Filologia polska
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	drugiego stopnia z tyt. magistra
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2018/2019

Informacje o przedmiocie

Semestr	1
Liczba punktów ECTS do zdobycia	8
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	• prof. zw. dr hab. Małgorzata Mikołajczak

Formy zajęć

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	30	2	-	-	Zaliczenie
Ćwiczenia	30	2	-	-	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Zapoznanie studentów z najważniejszymi poglądami i koncepcjami teoretycznoliterackimi od starożytności do czasów współczesnych; zaznajomienie z procedurami i metodami badawczymi ukształtowanymi na gruncie badań literackich; kształtowanie myślenia teoretycznego i opanowanie terminologii teoretycznoliterackiej; doskonalenie umiejętności swobodnego wypowiadania się, dyskutowania, wysuwania hipotez, wygłaszania własnych ocen i opinii oraz właściwego argumentowania (przy czym na wykładach będzie prezentowana ogólna i szczegółowa wiedza uschematyzowana dotycząca zagadnień, koncepcji i pojęć teoretycznoliterackich, natomiast na ćwiczeniach studenci będą analizować konkretne teksty źródłowe, omawiać i dyskutować problemy teoretycznoliterackie).

Wymagania wstępne

brak

Zakres tematyczny

Zagadnienia i problemy teoretycznoliterackie, które wiążą się z kształtującymi się w przeszłości koncepcjami i poglądami literaturoznawczymi, w szczególności:

- poglądy Platona i Arystotelesa na temat poety i poezji, narodziny poetyki,
- poetyka Horacego (*List do Pizonów*) i Pseudo-Longinosa (*O wzniosłości*),
- poetyka renesansu (*Poetyka…* J. C. Scaligera) i wczesnego baroku (*De perfecta poesi* M. Sarbiewskiego),
- doktryny klasycystyczne,
- romantyczne szkoły i poglądy na temat literatury (Niemcy-Anglia-Francja); poglądy G.W.F. Hegla na temat sztuki i literatury,
- pozytywistyczne kierunki w nauce o literaturze (A. Comte, H. Taine, F. Brunetière, H. Spencer),
- przełom antypozytywistyczny i jego konsekwencje,
- fenomenologia literacka (krytyka tematyczna; teoria dzieła literackiego R. Ingardena),
- formalizm rosyjski, formalizm amerykański (*New Criticism*),
- strukturalizm (I i II faza rozwoju),
- semiotyka,
- hermeneutyka,
- krytyka mitograficzna,
- psychoanaliza,
- poststrukturalizm i dekonstrukcjonizm,
- postmodernizm,
- badania kulturowe.

Metody i procedury badawcze ukształtowane w ramach wyżej wymienionych szkół i kierunków.

Metody kształcenia

- Na wykładach – wykład problemowy; wykład analityczny i syntetyczny.
- Na ćwiczeniach – studenci powinni być przygotowani na poszczególne zajęcia, brać czynny udział w rozmowach na zadane tematy, odpowiedzieć poprawnie na zadane na kolokwiach pytania. Metody: metoda heurystyczna; rozmowa nauczająca, dyskusja.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
student ma wszechstronną wiedzę o miejscu i znaczeniu teorii literatury w systemie nauk oraz jej specyfice przedmiotowej i metodologicznej	• KFP2_W01	• aktywność w trakcie zajęć • kolokwium • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta • odpowiedź ustna • praca pisemna • referat • zaliczenie - ustne, opisowe, testowe i inne • zadania wykonane indywidualnie i grupowo, zadania problemowe	• Wykład • Ćwiczenia
student ma szczegółową wiedzę o współczesnych dokonaniach, ośrodkach i szkołach badawczych w zakresie przynajmniej jednej epoki i dziedziny teorii literatury	• KFP2_W15	• aktywność w trakcie zajęć • kolokwium • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta • odpowiedź ustna • praca pisemna • przygotowanie referatu • referat • zaliczenie - ustne, opisowe, testowe i inne	• Wykład • Ćwiczenia
student zna i rozumie główne współczesne metody i szkoły badawcze z dziedziny teorii literatury	• KFP2_W06	• aktywność w trakcie zajęć • kolokwium • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta • praca pisemna • przygotowanie referatu • referat • zaliczenie - ustne, opisowe, testowe i inne • zadania problemowe	• Wykład • Ćwiczenia
student zna na poziomie rozszerzonym terminologię z zakresu teorii literatury w języku polskim	• KFP2_W02	• aktywność w trakcie zajęć • kolokwium • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta • odpowiedź ustna • praca pisemna • referat • zaliczenie - ustne, opisowe, testowe i inne • zadania wykonane indywidualnie i grupowo	• Wykład • Ćwiczenia
student na podstawie twórczej analizy nowych sytuacji i problemów samodzielnie formułuje propozycje ich rozwiązywania	• KFP2_K09	• kolokwium • obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta • praca pisemna • zadania wykonane indywidualnie i grupowo	• Wykład • Ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
student posiada pogłębioną umiejętność przygotowania różnych prac pisemnych w języku polskim z zakresu teorii literatury lub pokrewnych dyscyplin humanistycznych i społecznych	• KFP2_U17	• obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta • praca pisemna • referat • wypowiedź pisemna • zadania wykonane indywidualnie i grupowo	• Wykład • Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Na ćwiczeniach studenci oceniani są za aktywność i poziom merytorycznego przygotowania się do poszczególnych zajęć. Przewidziane są też tzw. „wejściówki" oraz (zapowiadane wcześniej) kolokwia. Na koniec zajęć student przygotowuje pracę pisemną.

Literatura podstawowa

1. Mitosek Z., *Teorie badań literackich*. *Przegląd historyczny*, Warszawa 1983.
2. Platon, *Fajdros*, Kęty 1999 (fragmenty).
3. Platon, *Państwo*, Kęty 2003 (fragmenty).
4. *Postmodernizm. Antologia przekładów*, red. R. Nycz, Kraków 1996 (wybór).
5. Sarnowska-Temeriusz E., *Przeszłość poetyki*. *Od Platona do Giambattisty Vica*, Warszawa 1995.
6. *Teorie badań literackich za granicą. Antologia*, pod red. S. Skwarczyńskiej, Kraków 1965, t. 1, cz. 1; t. 2, cz. 1-3 (wybór).
7. *Teorie literatury XX wieku. Podręcznik*, pod red. Burzyńskiej, M.P. Markowskiego, Kraków 2006 (wybór).
8. *Trzy poetyki klasyczne. Arystoteles. Horacy. Pseudo-Longinos*, przeł. i oprac. T. Sinko, BN II nr 57, Wrocław 1951.
9. *Współczesna teoria badań literackich za granicą*, red. H. Markiewicz, t. 1-4, Kraków 1976-1992 (wybór).

Literatura uzupełniająca

1. Bachelard G., *Wyobraźnia poetycka,* przeł. A. Tatarkiewicz, Warszawa 1975.
2. Balcerzan E., *Metafora a interpretacja*, „Teksty" 1980 nr 6, s. 37-60.
3. Baluchowa A., *Krytyka tematyczna*, „Polonistyka" 1992 nr 5, s. 277-280.
4. Burzyńska, *Dekonstrukcja jako krytyka interpretacji*, „Ruch Literacki" 1985, nr 2.
5. Frye N., *Mit, fikcja, przemieszczenie*, przekł. E. Muskat-Tabakowska, [w:] *Studia z teorii literatury*, t. 1, red. M. Głowiński i H. Markiewicz, Wrocław 1977.
6. Głowiński M., *Wprowadzenie*, [do:] *Francuska krytyka tematyczna (przekłady)*, „Pamiętnik Literacki" 1971, z. 2, s. 175-187.
7. Gołaszewska M., *Wzniosłość*, [w:] *Słownik literatury XIX wieku*, pod red. Bachórza J. i Kowalczykowej A., Wrocław 1997.
8. Heck D., *W stronę morfologii kultury. Z paradoksów dyskusji o perspektywach literaturoznawstwa wobec tzw. końca literatury (rekonesans),* Wrocław 2001
9. *Literatura. Teoria. Metodologia*; red. D. Ulicka, Warszawa 1988 (wybór).
10. Herder J. G., *Wybór pism*, wybrał i oprac. T. Namowicz, BN II 222, Wrocław 1987.
11. *Hermeneutyka i literatura. Ku nowej koine,* pod red. K. Kuczyńskiej-Koschany, M. Januszkiewicza, Poznań 2006 (tu zwlaszcza: A. Bielik-Robson, *ciasno, ciemno, duszno: metafizyka końca po Heideggerze i Vattimo;* A. Zawadzki, *Wiara w wiarę. Filozofia postmetafizyczna a religia w ujęciu Vattimo*).
12. *Idee programowe romantyków polskich. Antologia*, oprac. A. Kowalczykowa, BN I 262, Wrocław 2000.
13. *Kulturowa teoria literatury,* red. M.P. Markowski, R. Nycz, Kraków 2006 (wybór).
14. *Kulturowa teoria literatury 2. Poetyki, problemtyki, interpretacje,* red. T. Walas, R. Nycz, Kraków 2012 (wybór).
15. Kuźma E., *Kategoria mitu w badaniach literackich*, [w:] *Nowe problemy metodologiczne literaturoznawstwa*, red. H. Markiewicz, J. Sławiński, Kraków 1976.
16. Lechte J., *Panorama współczesnej myśli humanistycznej. Od strukturalizmu do postmodernizmu*, przeł. T. Baszniak, Warszawa 1999 (wybór).
17. Łotman J., *Struktura tekstu artystycznego*, przekł. A. Tanalska, Warszawa 1984 (wybór).
18. Łotman J., Z. Minc, *Literatura i mitologia*, [w:] *Sztuka w świecie znaków*, wybór i przekład B. Żyłko, Gdańska 2002.
19. *Manifesty romantyzmu 1790-1830. Anglia, Niemcy, Francja*, wybór tekstów i opracowanie A. Kowalczykowa, Warszawa 1995.
20. Mchalle, *Od powieści modernistycznej do postmodernistycznej: zmiana dominanty*, przeł. P. Markowski, [w:] *Postmodernizm*, pod red. R. Nycza, Kraków 1997.
21. *Pisma teoretyczne niemieckich romantyków*, wybrał i oprac. T. Namowicz, BN II 246, Wrocław 2000.
22. *Problemy teorii literatury*, Seria I, red. H. Markiewicz, Wrocław 1987.
23. Reale G., *Historia filozofii starożytnej*, t. 2, przeł. E. I. Zieliński, Lublin 1997.
24. Ricœur P., *Metafora i symbol* [w:] tegoż, *Język, tekst, interpretacja*, Warszawa 1989, s. 123-155.
25. Ricœur P., *Symbol daje do myślenia*, przeł. S. Cichowicz, [w:] *Egzystencja i hermeneutyka. Rozprawy o metodzie*, wybór, oprac. i posłowie S. Cichowicz, Warszawa 1975, s. 7-24.
26. *Sporne i bezsporne problemy współczesnej wiedzy o literaturze*, praca zbiorowa pod redakcją W. Boleckiego i R. Nycza, Warszawa 2002 (wybór).
27. Steiner G., *Wtórne miasto,* [w:] *Rzeczywiste obecności,* przeł. O. Kubińska, Gdańsk 1997.
28. Szmydtowa Z., *Platon w twórczości Norwida*, [w:] *Poeci i poetyka*, Warszawa 1964.
29. Tatarkiewicz W., *Dzieje sześciu pojęć*, Warszawa 1976 (wybór).
30. *Teoria badań literackich w Polsce*, oprac. H. Markiewicz, Kraków 1960, t. 1-2 (wybór).
31. Ulicka D., *O powieści formalistów. Jak był zrobiony rosyjski formalizm?*, „Przegląd Humanistyczny" 1994, z. 4, 35-50.
32. Vattimo G., *Hermeneutyka – nowa koine,* przeł. B. Stelmaszczyk, „Teksty Drugie" 1996, nr 1.

33. Wysłouch S., *Analiza strukturalno-semiotyczna*, „Polonistyka”1992, nr 5.

Uwagi

W przypadku wyboru „lżejszej” formy końcowego zaliczenia przedmiotu kierunkowego, tj. pracy pisemnej (której przypisano mniejszą wartość punktów ECTS) zamiast egzaminu (wyżej punktowanego), studenci są zobligowani do zaliczenia w tym samym semestrze dodatkowego przedmiotu obieralnego (spośród oferty Instytutu Filologii Polskiej, Wydziału Humanistycznego lub ogólnouczelnianej), by w końcowym rozliczeniu semestru uzyskać co najmniej 30 punktów ECTS (uzyskanie co najmniej 30 pkt. ECTS jest warunkiem zaliczenia semestru).

Fakt wybrania niżej punktowanej formy zaliczenia danego przedmiotu oraz wybór w związku z tym dodatkowego przedmiotu należy zgłosić osobie prowadzącej zajęcia oraz w sekretariacie IFP najpóźniej do końca drugiego tygodnia właściwego semestru.

Zmodyfikowane przez dr Krystian Saja (ostatnia modyfikacja: 02-05-2018 10:39)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ